

**Vänsterpartiet
Storstockholm
November 2020**

Framtids- kommissionens slutrapport

Storstockholms framtidskommissionens slutrapport

Inledning

Storstockholms Framtidskommission tillsattes av distriktsstyrelsen senhösten 2019. Vi fick fem uppdrag att jobba med:

- att till distriktsstyrelsen senast oktober 2020 presentera en rapport och förslag om de utmaningar och möjligheter distriktet ser framför sig med sikte på valen 2022 men även på längre sikt.
- att följa den centrala Framtidskommissionens arbete och konkretisera förslag för genomförande i distriktet.
- att följa olika initiativ kring rörelsebyggande och strategisk närvaro.
- att särskilt utreda medlemmars och föreningars inflytande över kommungruppens arbete i Stockholms stad med syfte att säkerställa att det motsvarar de centrala stadgarnas förväntningar på inflytande.
- att särskilt utreda medlemmars och föreningars inflytande vid principiellt viktiga frågor oavsett nivå i partiet.

Våra svar på respektive uppdrag kommer nedan redovisas under respektive rubrik, där vi avslutar med det mer öppna uppdraget i första att-satsen.

Till Framtidskommissionen valdes: Lina El Yafi, Ida Gabrielsson, Ann Karlsson, Ilhan Kellecioglu, Alexandra Mattsson Åkerström, Raphael Silnicki, Niels Stöber, Carina Wellton, Jesper Wiklund (sammankallande), Björn Öberg har medverkat som kansliresurs.

Vårt uppdrag har syftat till att identifiera organisatoriska och kommunikativa förändringar som kan stärka partiet. Eventuella politiska förändringar har vi lämnat utanför vårt arbete.

Vi har skickat ut enkäter till samtliga medlemmar i distriktet samt till samtliga partiföreningsordföranden, vi har intervjuat ett antal förtroendevalda på olika positioner i distriktet, vi har även intervjuat kanslicheferna på de tre största kanslierna i distriktet och vi har träffat representantskapet. Utöver det har vi genomfört tre webinarier på följande tema – *Strategi, Fackligt-Politiskt arbete* och *Feministisk organisering* för att samla på oss mer underlag.

Strategidokumentets tillämpning i Storstockholm

Slutsatserna i det strategidokument som antagits av kongressen är giltiga för Storstockholmsdistriktet i sin helhet. Vissa av rekommendationerna behöver dock beslut på distriktsnivå för att kunna implementeras, och vissa rekommendationer uppmuntras respektive partiförening att realisera. Denna rapport ska läsas som en genomgång av de rekommendationer som är relevanta för våra partiföreningar och vårt distrikt, samt vilka åtgärder vi behöver vidta för att tillämpa de förslag som kongressen ställt sig bakom. Vi har samlat förslaget från strategidokumentet som vi uppfattar som överlappande för att undvika upprepningar. Under rubrikerna ”Roligt och effektivt arbete” samt ”Ett brett ledarskap” riktar sig de flesta förslagen till partiet centralt, men vi ser ändå att flera punkter har direkt bäring även på distriktets arbete.

Varje stycke inleds med uppdragen, i kursivt, från Strategidokumentet som antagits av kongressen, följs av vår analys och avslutas med våra rekommendationer.

Strategi och organisering

- *Utveckla samordningen av det kommunalpolitiska och regionala arbetet och bygga upp resurser centralt för att stödja detta arbete.*
- *Utforma en tydlig politisk och organisatorisk strategi för att växa utanför städerna inför valet 2022.*
- *Göra en strategisk plan för organisering av prioriterade områden och stärka de föreningar som är aktiva där.*
- *Våga testa olika aktivistiska metoder på olika platser och finansiera det.*
- *Arbeta med strategiska planer på alla nivåer.*
- *Lägga resurser på att skapa eget innehåll för att distribuera i egna kanaler.*
- *Ta fram en organisationsstruktur för Vänsterpartiets arbete i sociala medier.*
- *Lyfta goda och olika exempel på möten.*

Sedan några år tillbaka pågår ett samordningsarbete mellan de tre stora kanslierna i distriktet (Distriktsexpeditionen, Stockholms stadshus och Regionkansliet) mer. Det arbetet omfattar också samordning av vårt arbete i sociala medier.

I distriktet finns också en aktivistfond. Fondens syfte är att stötta och uppmuntra partiföreningarna till arrangörskap. Utvärdering visar att information om aktivistfonden behöver spridas, exempelvis i samband med partiföreningarnas årsmöten, samt kompletteras med exempel på aktiviteter. Ett aktivistutskott alternativt en aktivistbank skulle kunna åta sig det uppdraget.

Medlemmar som är villiga att engagera sig, men som inte upplever den egna partiföreningens aktiviteter som givande, ska kunna navigera till andra föreningar. Det skulle stärka distriktet som helhet. Distriktet har också regelbundna möten med gruppledare och partiföreningsordföranden. Dessa är bra tillfällen att sprida exempel på bra möten samt visa hur olika föreningar jobbar med strategiska planer.

Även om Storstockholm är ett distrikt som präglas av sin storstadsmiljö har vi områden som rent definitionsmässigt är glesbygd. Medlemmar i dessa områden bör ges en möjlighet att lyfta vilka behov av stöd de har samt vilka framgångsrecept de själva vill dela med sig av. Denna typ av inventering bör vara en del av kommande verksamhetsplan och/eller valstrategin inför 2022.

En återkommande fråga är behovet av prioriteringar. Prioriteringar av politiska

frågor, men också av områden och målgrupper. En sådan prioritering anser vi bör göras demokratiskt av distriktsårskonferensen men den behöver beredas av distriktsstyrelsen. Utifrån distriktsårskonferensens beslut kan insatser planeras utvalda i dialog med de involverade partiföreningarna.

- ✓ Vi rekommenderar distriktsstyrelsen att, tillsammans med de stora kanslierna, utveckla, strukturera och resurssätta arbetet med sociala medier.
- ✓ Vi uppmanar distriktsstyrelsen att i samband med årsmötena sprida kunskap om aktivistfonden och vad medlen därifrån kan användas till.
- ✓ Vi uppmanar distriktsstyrelsen att etablera ett forum för aktivister i form av ett utskott, nätverk eller kontaktgrupp.
- ✓ Vi uppmanar distriktsstyrelsen att ha en dialog med föreningar som omfattar glesbygdsområden i syfte att identifiera utmaningar och framgångar och göra dessa kända.
- ✓ Vi uppmanar distriktsstyrelsen att använda gruppledar- och ordförande träffarna för att sprida exempel på bra möten samt höja kompetensen om strategiska planer.
- ✓ Vi uppmanar distriktsstyrelsen att i sitt förslag till verksamhetsplan identifiera strategiska geografiska områden för prioriterad närvaro och stöd till partiföreningarna.

Tydlighet

- *Prioritera politiska förslag som uttrycker vår ideologiska grundberättelse.*
- *Driva skarpa, radikala förslag som skiljer ut oss från andra partier.*
- *Arbeta vidare med att väva ihop klimatfrågan med en antikapitalistisk politik för jämlikhet och omfördelning, lyfta fram de stora förändringar vi vill se i samhället, snarare än fokusera på mindre reformer som kan ta oss dit.*
- *Bli bättre på att politisera människors missnöje och tydliggöra skiljelinjerna i samhället.*
- *Vara det parti som talar om de stora framtidsfrågorna.*

De flesta av våra politiska förslag utarbetas av våra parlamentariska grupper. Under ett vanligt verksamhetsår lämnas hundratals motioner, yttranden, yrkanden och interpellationer in av representanter i regionen och i kommunerna. Ibland som svar på andra partiers förslag, ibland som egna initiativ. Motiven de egna förslagen varierar, ibland handlar det om att det är ett förslag vi kan få igenom, ibland handlar det om att tvinga andra partier att ta ställning och visa var de står, ibland handlar det om att synliggöra var vi själva står. Kongressen har beslutat att vi ska prioritera förslag som uttrycker vår grundberättelse. Givetvis kommer våra parlamentariska församlingar fortsätta att lämna in motioner, interpellationer, yrkanden med mera, men vi behöver vara strategiska i vilka förslag vi lyfter fram. Vi bedriver också utomparlamentariskt arbete via flygblad, insändare, demonstrationer, videokampanjer, namninsamlingar och liknande. Det innebär att även våra partiföreningar och vårt distrikt behöver prioritera vilka frågor de driver, exempelvis i kampanjarbetet.

- ✓ Vi uppmanar våra parlamentariska grupper att identifiera sådana strategiska förslag.
- ✓ Vi uppmanar våra partiföreningar samt distriktet att hjälpa parlamentarikerna att kommunicera strategiska förslag som de parlamentariska grupperna identifierat.
- ✓ Vi uppmanar distriktet att begränsa antalet kampanjer som drivs länsövergripande till max en per år.

Ungdomar

- *Se till att Ung Vänster har ett stabilt stöd för sin verksamhet.*
- *Bygga upp en stark organisering bland studenter.*
- *Utveckla metoder för att hjälpa Ung Vänster att starta upp där man inte finns.*
- *Aktivt sträva efter att öka representationen av unga på olika poster, samt att i högre utsträckning lyfta och profilera dessa.*

Punkterna ovan syftar alla till att öka vårt stöd till våra unga. Stödet till Ung Vänster är stadgereglerat men en dialog mellan distriktsstyrelsen och Ung Vänster – på förbunds nivå eller distrikts nivå – behövs för att säkerställa att Ung Vänster har ett stabilt stöd för sin verksamhet. Vår bild är att en sådan dialog redan finns. Den dialogen kan dock kompletteras med diskussion om vilka områden som Ung Vänster anser som särskilt prioriterade eller särskilt gynnsamma för att starta upp nya klubbar, samt gemensamt planera för vad Vänsterpartiet Storstockholm kan bidra med i det arbetet.

I Storstockholm har Vänsterns Studentförbund antagit formen av en branschförening. Distriktets riktade arbete mot studenter kommer därför i hög utsträckning gå genom dem. Även här bör distriktsstyrelsen inleda en dialog med branschföreningen om vilken närvaro de anser vara prioriterad och hur vi ska uppnå den.

En utmaning med att engagera sig politiskt, inte minst parlamentariskt, som ung i Storstockholm är bostadssituationen. Det är inte ovanligt att man i Stockholm tvingas flytta runt på olika korttidskontrakt långt upp i trettioårsåldern, innan man kan få tag på en bostad för mer långsiktigt boende. Det gör att man ofta behöver lämna parlamentariska uppdrag, att det är svårt att bli känd i en partiförening eller bygga förtroende bland de boende i ett område. Det här kan delvis vägas upp av valberedningar som ser till att det finns kandidatpresentationer till alla val men också genom att valberedningar särskilt prioriterar ungdomar till förtroendeuppdrag inom kommunen som inte kräver att man är folkbokförd inom kommunens gränser, som till exempel olika kommunala bolagsstyrelser.

- ✓ Vi uppmanar distriktsstyrelsen att inleda en dialog med Ung Vänster om prioriterade områden, områden att starta upp klubbar i samt ta fram en strategi för vårt stöd till dem i det arbetet.
- ✓ Vi uppmanar distriktsstyrelsen att inleda en dialog med Studentvänstern om arbete med studenter som målgrupp. Sådant arbete bör vara en del av kommande verksamhetsplan och/eller valstrategin för valet 2022.
- ✓ Vi uppmanar distriktsstyrelsen, partiföreningar och parlamentariska grupper att i sina riktlinjer till valberedningar begära kandidatpresentationer.
- ✓ Vi uppmanar de parlamentariska grupperna i länet att särskilt prioritera unga till poster som inte kräver folkbokföring i kommunen.
- ✓ Vi uppmanar distriktsstyrelsen och partiföreningarna att särskilt lyfta upp våra unga förtroendevalda i sin utåtriktade kommunikation.

Stöd till medlemmar och förtroendevalda

- *Prioritera organisatoriska satsningar på att partiets förtroendevalda på alla nivåer ska bli bättre på personliga, ideologiska samtal.*
- *Ta fram förslag hur vi lokalt kan arbeta med mentorskap och strukturerade överlämningar.*
- *Fortsätta arbeta med organisatoriska utbildningar där byggandet av en förtroendekultur är en viktig del.*

- *Integrera internfeministiskt perspektiv i alla utbildningar, både för nya medlemmar och styrelser men givetvis också i ledarskaps-, aktivist-organisatörs- och chefsutbildningarna.*
- *Uppmana alla personer i partiet på samtliga nivåer, att läsa, och i sin verksamhet integrera, senaste upplagan av den internfeministiska handboken.*

På distriktsnivå finns det redan ett arbete med att erbjuda studier utöver Styrelseutbildning, Nachos för nya eller Kurs för nya. Det arbetet behöver fortsätta samt eventuellt också digitaliseras för att bli mer tillgängligt för fler förtroendevalda. Samtliga utbildningar ska präglas av ett internfeministiskt perspektiv med hjälp av den internfeministiska handboken. Spridning av handboken bör göras i anslutning till årsmöten, samt på partiföreningsstyrelsernas konstituerande möten då internfeministiskt ansvarig utses.

Vi tror att mentorskap kan vara en bra modell för stöd, givet att det baseras på ett ömsesidigt förtroende mellan de inblandade. Lämpligast är därför att förtroendevalda själva väljer mentorer. I de fall där ingen lämplig mentor finns tillhands föreslår vi att förtroendevalda hör av sig till distriktsexpeditionen för att få hjälp.

- ✓ Vi uppmanar distriktsstyrelsen att digitalisera delar av kursutbudet.
- ✓ Vi uppmanar distriktsstyrelsen att i samband med partiföreningarnas årsmöten säkerställa att partiföreningen har den internfeministiska handboken.
- ✓ Vi uppmanar partiföreningarna att i samband med styrelsens konstituerande möte säkerställa att internfeministiskt ansvariga får tillgång till internfeministiska handboken.
- ✓ Vi uppmanar förtroendevalda att vända sig till distriktsexpeditionen om de vill ha hjälp att hitta en mentor.

Fackligt

Synliggöra fler förtroendevalda med arbetaryrken. Fortsätta satsningen på ett fackligt organisationsbygge.

Vår bild är att Storstockholmsdistriktet har kommit förhållandevis långt i sitt facklig-organisatoriska arbete. Men precis som det konstateras i rapporten från den facklig-politiska arbetsgruppen så baseras det arbetet på en väldigt liten grupp medlemmar. Arbetet behöver, med andra ord, stärkas och breddas. För att lyckas med det behöver vi engagera fler fackligt aktiva i Vänsterpartiet, och fler av de fackligt engagerade vänsterpartisterna behöver involveras i vårt facklig-politiska arbete. Det är en resurs- och prioriteringsfråga men handlar också om behovet av att lyfta fram enskilda företrädare, samt säkerställa att arbetaryrken finns representerade bland dessa.

- ✓ Vi uppmanar våra parlamentariska grupper, våra partiföreningar och distriktsstyrelsen att strukturerat lyfta fram företrädare med arbetaryrken.
- ✓ Vi uppmanar distriktsstyrelsen att avsätta resurser för att stötta organiseringen inom branschföreningarna.

Möt människor där de är

- *Bli bättre på att prata politik med utgångspunkt i människors vardag.*
- *Föra fler och bättre ideologiska diskussioner med människor som idag är ideologiskt osäkra.*
- *Stärka de representanter för Vänsterpartiet som idag har förtroende där de bor och verkar.*

Vi upplever att vi har mycket att vinna på att lyfta fram lokala företrädare. Det är lättare att känna förtroende för en person, inte minst en person du kan relatera till, än en anonym partilogga. Det är också betydligt lättare med ansvarsutkrävande gentemot en individ än gentemot ett parti. Vi tror att partiföreningarna är de som är bäst lämpade att identifiera vilka representanter som har högt förtroende i sina bostadsorter, däremot kan distriktet bidra i att stötta dessa, inte minst genom distriktets utbildningar. Vi tror att en sådan prioritering av enskilda förtroendevalda och ett fokus på strategiska reformer (i enlighet med punkterna högre upp) kommer göra det betydligt lättare att både föra ideologiska diskussioner och att prata politik utifrån folks vardag. Vi skulle dock vilja gå ett steg längre och uppmana partiföreningarna att också identifiera människor utanför partiet med stort stöd i sitt område – geografiskt eller annat – som vi kan knyta till oss. Mer om det i texten om sociala rörelser.

- ✓ Vi uppmanar partiföreningarna att identifiera medlemmar med stort förtroende där de bor och verkar.
- ✓ Vi uppmanar partiföreningarna att också identifiera andra med stort förtroende inom sitt område samt försöka knyta dessa till sig.
- ✓ Vi uppmanar distriktsstyrelsen att stötta de personer som partiföreningarna identifierat. Med utbildningar samt, om så efterfrågas, mentorer.

Sociala rörelser

- *Prioritera att bygga långsiktiga, stöttande och lyssnande relationer med lokala progressiva rörelser.*
- *Lyfta utomparlamentariska organisationers kamp i parlamenten genom enkla frågor, interpellationer och motioner.*
- *Bli bättre på omvärldsbevakning genom att lyfta erfarenheter och information från kamrater aktiva i andra delar av progressiva rörelser.*

Den här rapporten innehåller också en separat del om sociala rörelser och strategisk närvaro. Rekommendationerna där överlappar i allt väsentligt våra slutsatser här. Våra rekommendationer kan sammanfattas till följande:

- ✓ Vi uppmuntrar våra parlamentariska grupper och partiföreningar att ha regelbundna avstämningsmöten med sociala rörelser i respektive kommun eller region.
- ✓ Vi uppmuntrar partiföreningarna att erbjuda lokala rörelser stöd i form av exempelvis möteslokaler, organisatoriskt stöd, utrustning samt kontakter organisatoriskt och finansiellt stöd.
- ✓ Vi uppmuntrar distriktsstyrelsen att tillsammans med regiongruppen och riksdagsledamöter göra en kartläggning av sociala rörelser och ta fram en plan för strukturerad kontakt på länsnivå.
- ✓ Detta bör vara en del av verksamhetsplanen 2021-2023.

Var det parti vi vill vara

- *Öka mångfalden i representation på sociala medier och bilder, synliggöra att vi är många olika förtroendevalda med olika bakgrund.*
- *Bli bättre på att erbjuda utbildningar och social verksamhet på andra språk än svenska.*
- *Arbeta för att öka mångfalden bland partiets anställda.*

Utanför valåren så är de tre stora kanslierna de enda som har fler än en anställd. Arbetet med att öka mångfalden bland de anställda sker alltså främst där.

Under valår gäller det även en del av våra partiföreningar. Principen gäller även för representationen på sociala medier, eftersom kanslierna ansvarar för lejonparten av aktiviteten där. Partiföreningarnas kanaler är dock den främsta plattformen för sociala aktiviteter inom distriktet, det är också de som har bäst inblick i efterfrågan på aktiviteter och utbildningar på andra språk. Distriktet bör hjälpa till att sprida sådana aktiviteter så att de blir kända av andra partiföreningar och medlemmar.

- ✓ Vi vill uppmuntra samtliga vänsterpartister som arbetar med rekryteringar att bejaka mångfalden bland våra anställda.
- ✓ Vi vill uppmana både distriktsstyrelsen, kanslierna samt partiföreningarna att visa på mångfalden inom vårt parti, i sin kommunikation på sociala medier.
- ✓ Vi vill uppmuntra partiföreningarna att identifiera behov av utbildningar eller aktiviteter på andra språk än svenska.
- ✓ Vi vill uppmuntra distriktsstyrelsen att hjälpa partiföreningarna göra sådana aktiviteter kända.

Rörelsebyggande och strategisk närvaro

I princip samtliga sociala rörelser siktar i någon utsträckning på att uppnå strukturell eller institutionell förändring. Förändringar som i en parlamentarisk demokrati främst genomförs via våra parlament. Visst finns det rörelser som också pekar på behovet av kulturförändringar – kvinnojoursgrupperna har länge pekat på att alla män måste ta ansvar för mäns våld mot kvinnor, Black Lives Matter-rörelsen har pekat på den strukturella rasismen i samhället, men också lyft upp berättelser om hur rasismen präglar deras vardag, diskriminering som fortgår trots att den uttryckligen är förbjuden enligt lag. Men även beteendeförändringar har historiskt visat sig möjliga att uppnå genom parlamentariska beslut – allmänheten svängde i förhållande till barnaga först efter att det förbjöds i lag, den största minskningen av tobaksrökning uppnåddes helt sonika med rökförbud i offentliga lokaler. År av kampanjer och ”non smoking generation” kom inte ens i närheten av samma effekt.

Vi uppfattar det därför som centralt för ett politiskt parti att identifiera vilka institutionella förändringar som är centrala för sociala rörelser och sedan driva dem i de parlament där vi är närvarande. Som motioner, som interpellationer eller som särskilda yttranden men också genom att bereda plats för aktivister från sociala rörelser på våra vallistor. Vänsterpartiet bör vara de sociala rörelsernas parlamentariska gren.

Men vi kan inte enbart luta oss mot parlamentarismen. Vi har inte i något parlament tillräckliga mandat för att själva få igenom våra förslag. Det behövs därför en press på andra partier att ställa sig bakom förslagen. Den pressen är mer effektiv om den inte uppfattas som direkt kopplad till Vänsterpartiet. Vi kan och ska själva kampanja för att få uppmärksamhet för våra förslag, men minst lika viktigt är också att stötta oberoende organisationer och rörelser med deras organisering och deras påverkansarbete. Det kan vi göra på flera olika sätt. Utöver att lyfta förslag i de parlamentariska församlingar där vi är närvarande kan vi:

- ✓ Erbjud dem våra möteslokaler.
- ✓ Ta initiativ till att anordna gemensamma aktiviteter, t.ex panelsamtal eller temamöten.
- ✓ Bjuda in dem till våra möten för att berätta om sin verksamhet för våra medlemmar.
- ✓ Erbjud dem organisatoriskt stöd (demonstrationstillstånd, interndemokrati,

- ✓ föreningsstöd etc).
- ✓ Erbjud utrustning (ljudanläggningar, megafoner, kopiatorer).
- ✓ Hjälpa till med kontakter (tjänstemän i stadshuset, media, andra allierade).
- ✓ Erbjud finansiellt stöd.
- ✓ Erbjud våra plattformar i sociala medier för att sprida budskap.

I det rörelsebyggande arbetet är det viktigt att överväga vilka samarbeten som Vänsterpartiet medverkar i. I Stockholms län, utanför Stockholms kommun, är våra partiföreningar strukturerade efter de parlamentariska församlingarna, och är därför bäst lämpade att sammanknyta parlamentariskt arbete med de sociala rörelserna. Även i Stockholms stad sker det utomparlamentariska arbetet i partiföreningarna, men där sker kopplingen till det parlamentariska arbetet genom representantskapet (i den mån partiföreningarna saknar egna representanter i fullmäktige eller stadsdelsnämnder).

Vi vill därför uppmantra våra partiföreningar att i sina verksamhetsplaner löpande kartlägga vilka sociala rörelser som är aktiva i respektive område, upprätta kontakt med dem för att efterfråga vilka strukturella förändringar de vill se och hur Vänsterpartiet kan bidra. Representanter i kommun- och regionstyrelsen bör också ha för vana att informera eller stämma av med fackliga företrädare i kommunen innan sammanträden. På motsvarande sätt skulle sociala rörelser kunna fungera som "remissinstanser" i Vänsterpartiets politikutveckling.

- ✓ Vi vill uppmantra våra förtroendevalda att ha regelbundna avstämningsmöten med sociala rörelser i respektive kommun eller region.
- ✓ Vi vill även uppmantra distriktsstyrelsen att, tillsammans med regiongruppen och länets riksdagsledamöter, göra en liknande kartläggning av sociala rörelser, samt en plan för ett strukturerat samarbete i hela länet. Detta bör vara en del av verksamhetsplanen 2021-2023.
- ✓ Vi vill uppmantra våra partiföreningar att aktivt använda sociala rörelser som "remissinstanser" i sin politikutveckling.
- ✓ Vi vill uppmana våra representanter i kommun- och regionstyrelse att förmöten med fackliga representanter ska föregå nämndsammanträden.

Inför valet 2022, och vidare

Vi har valt att bryta ned vårt uppdrag inför valet 2022 i tre huvudpunkter;

- ✓ Mer genomslag för vår politik
- ✓ Fler aktiva medlemmar
- ✓ Fler väljare

Delarna är så klart både överlappande och ömsesidigt förstärkande men kräver var och en något olika insatser.

Mer genomslag för vår politik

Vi tror att vi redan idag, utan fler mandat, skulle kunna få ännu mer genomslag för vår politik. En grundförutsättning för det, är att vi jobbar mer strategiskt med vilka frågor vi lyfter fram - beskrivet mer i detalj under rubriken om strategidokumentets genomförande i Storstockholm - men även ett betydligt tätare samarbete med utomparlamentariska rörelser.

Det förutsätter också att vi stöttar våra förtroendevalda - med utbildningar, i deras arbetsgivarroll (i de fall de arbetsleder anställda), i att hantera konflikter inom kommungruppen eller partiföreningen och i att hitta energi i sitt engagemang.

Vi vet att det centralt inom kort kommer en ledarskapsutbildning för förtroendevalda, det är mycket välkommet. Vi vet också att det under året funnits ett arbete med att stötta våra kommungrupper runt om i länet i att ta fram egna budgetmotioner samt att det finns en struktur med ordförande- och gruppledarträffar. Med andra ord finns det forum och initiativ både på central nivå och i distriktet att bygga vidare på. Inom ramarna för ordförande- och gruppledarträffarna har vi dessutom tillfällen för kunskapsdelning men också möjlighet att öva på upplägg av strategiska planer för våra verksamheter.

De parlamentariska grupperna och partiföreningarna bör påbörja framtagandet av nyckelreformer, specifika frågor, som de vill göra sig kända för inför valet 2022. Det kan handla om att rädda hyresrätter från utförsäljning, nollutsläpp i kommunen eller stoppa nedläggningen av en skola - vilken fråga som är strategiskt viktigast avgörs av respektive instans. Det viktiga är att prioriteringen görs och att man sedan letar efter strategiska allianser i det arbetet och gemensamt planera hur frågan kan drivas.

- ✓ Vi vill uppmana distriktsstyrelsen att skapa utrymme för strategisk planering på ordförande- och gruppledarträffar.
- ✓ Vi vill uppmuntra partiföreningar och/eller parlamentariska grupper att redan nu identifiera nyckelreformer.

Fler aktiva medlemmar

De allra flesta förtroendevalda i Vänsterpartiet utövar sitt engagemang på fritiden, parallellt med arbete, studier, familj och fritidsintressen. Vill vi få fler att engagera sig måste vi se till att även nyttan för den enskilde är tydlig, och de flesta förtroendevalda efterfrågar ett tydligt syfte med sitt engagemang. Vi vill därför återkoppla till det som lyfts tidigare i texten, och peka på att tydliga prioriteringar och strategisk planering gör det lättare att känna delaktighet, engagemang och syfte. Enkäterna som Framtidskommissionen skickat till samtliga medlemmar i distriktet visar att medlemsmöten, föreläsningar och debatter är några av de mest uppskattade aktiviteterna. Det kan vi bygga vidare på och försöka använda för att skapa engagemang även för andra aktiviteter. På detta sätt förhindrar vi överbelastning på enskilda medlemmar/förtroendevalda, och minimerar risker för ohälsa kopplat till engagemang i Vänsterpartiet.

Men det är inte alla som älskar möten. Det kan av familje-, hälso- eller av yrkesmässiga skäl vara svårt för en del medlemmar att delta på fysiska möten. Under pandemin har vi lärt oss att digitala möten, eller "digifysiska" möten för att låna ett ord från senaste kongressen, också kan fylla en inkluderande funktion. Vi ser gärna att samtliga partiföreningar inkluderar digitala arbetssätt i sin verksamhet även efter pandemin.

Medlemsmöten kan också med fördel kombineras med samtal tillsammans med inbjudna från strategiska allierade som identifierats lokalt (t. ex. miljöföreningar, sociala proteströrelser, fackklubbar, kvinnojourer).

Brist på aktiva medlemmar och brist på resurser ses i enkätsvaren som de främsta hindren för att genomföra fler aktiviteter. Många medlemmar rör sig mycket över distriktet - man kan bo i en partiförening, jobba i en annans område men ha sina vänner i en tredje. Att göra det lättare att delta i de aktiviteter man känner engagemang för i de områden man har koppling till är också ett sätt att öka andelen engagerade medlemmar. Ibland kan det behövas en lite mer organiserad grupp som en medlem kan vända sig till för att bemanna aktiviteter i prioriterade områden eller som behöver ske med kort framförhållning. Vad gäller ekonomiska resurser så finns sedan tidigare en aktivitetsfond för partiföreningar att söka medel från. Den bör

dock göras mer känd bland partiföreningarna och till viss del riktas till de, av distriktsstyrelsen, prioriterade geografiska områdena, i syfte att bygga upp en närvaro i god tid före valet 2022.

- ✓ Vi vill uppmana distriktsstyrelsen att överväga ett gemensamt aktivitetskalendarium för föreningarna (eventuellt via Zetkin).
- ✓ Vi vill uppmana distriktsstyrelsen att återskapa aktivistnätverket.
- ✓ Vi vill uppmuntra distriktsstyrelsen att sprida information om aktivitetsfonden samt planera för en förstärkning av den i prioriterade områden.

Att komma som ny in i ett socialt sammanhang med oskrivna sociala regler kan för många upplevas som utmanande. Även föreningsvana människor kan känna sig osäkra när de möts av en annan föreningsformalia än den de är vana vid. Strategidokumentet har redan lyft förslag på mentorer för nya aktiva medlemmar, samt fokus på fackligt aktiva, inte minst inom LO-förbunden. Ett organiserat stöd från distriktets fackliga utskott skulle få fler att känna sig trygga i sina partiföreningar och i sina parlamentariska uppdrag.

- ✓ Vi vill därför uppmana distriktsstyrelsen att revidera fackliga utskottets riktlinjer så att det inkluderar stöd till fackliga kamrater i partiföreningar och parlamentariska grupper. Visar det sig vara arbetskrävande bör distriktsstyrelsen överväga att tilldela kansliresurser till utskottet.
- ✓ Givet våra begränsade resurser behöver vi prioritera. En ensam person som står och delar flygblad är en sämre bild av vårt parti än ingen flygblads utdelare alls. Vi vill därför uppmuntra alla partiföreningar att välja ut ett begränsat antal prioriterade geografiska områden för fysisk närvaro samt en målgrupp att försöka nå digitalt eller via ringkampanjer.
- ✓ Vi vill uppmana distriktsstyrelsen att redan i Verksamhetsplanen för 2021–2023 identifiera 2-3 partiföreningar i staden respektive länet som är prioriterade för extra stöd. Sådana prioriteringar kan antingen bygga på att många av våra målgrupper bor i de områdena, att vi redan är starka där eller att vi tror oss ha stor tillväxtpotential där.

Fler väljare

Kan vi vara tydligare med hur vår politik skiljer sig från andra partier, att vi faktiskt får genomslag för den och dessutom öka vår närvaro - inte minst i prioriterade områden - så kommer vi att ha goda förutsättningar att vinna fler väljare 2022. Ordet vinna är dock missvisande eftersom det handlar om förtroende. Vi får förtroende från en medborgare att förvalta dennes röst under fyra år i beslut som rör allt från beskattning till äldreomsorg. Det är ett stort förtroende som vi behöver jobba hårt för att förtjäna. En grundläggande lärdom är att det är svårare att få någon att ge det förtroendet för en partilogga eller en okänd person den inte har någon relation till. Vi vill inte uppmuntra personvalskampanjer, men vi menar att det är i partiets intresse att lyfta fram de lokala kandidater vi har – såväl nu aktiva som kandidater i kommande val.

- ✓ Vi vill därför uppmuntra både Regiongruppen och partiföreningarna att identifiera vilka lokala företrädare de vill lyfta fram i vilka områden.

En genväg till att förtjäna förtroendet vi beskriver är också att få in människor som redan har ett etablerat stöd i lokalsamhället att företräda Vänsterpartiet. Till exempel genom att, inför fastställandet av kommunlistor till valet 2022, bjuda in representanter från föreningar och sociala rörelser att stå med som kandidater. Även

inför val till nämnder kan man söka strategiska samarbeten och bereda plats för representanter från rörelser som står nära Vänsterpartiet.

- ✓ Vi vill uppmuntra partiföreningarna att bjuda in närstående organisationer till arbetet med framtagandet av kommunlistor.

Vi tror som sagt att vi på flera sätt kan göra det både roligare och lättare för våra medlemmar att engagera sig. Mer engagemang gör också att vår närvaro i stadsdelarna märks tydligare, med ökad närvaro kommer också (oftast) ökat förtroende. Det här kommer dock inte automatiskt utan kräver att partiföreningarna hittar en grundstruktur på aktiviteter som de klarar att upprätthålla under lång tid utan att bränna ut vare sig sina aktivister eller sin partiföreningskassa.

Vidare behöver vi maximera vår resursanvändning inom distriktet. För att undvika dubbelarbete behöver vi fortsätta samordna arbetet mellan de tre stora kanslierna, inte minst vad gäller vår närvaro i sociala medier. Ett sådant arbete pågår redan och lyfts också under stycket om Strategidokumentet. Samordningen behöver också fortsätta utvecklas från partiet centralt till distriktet och vidare ut i partiföreningarna. Inte minst för att tydliggöra syftet med våra prioriteringar och aktiviteter för medlemmarna. Även här finns ett pågående arbete som behöver förstärkas inför valrörelsen 2022.

Medlemmars inflytande i strategiska beslut, Stockholm

Det finns många olika sätt för medlemmar att få inflytande i kommunpolitiken. Vänsterpartiets stadgar reglerar bara delvis hur detta ska gå till. Störst chans till påverkan finns inför kongressen, större konferenser och val. Mellan dessa är möjligheterna till inflytande mindre men finns, begränsningarna sätts utifrån hur man lokalt valt att organisera sig. Vänsterpartiets organisation bygger på representativ demokrati, där vi väljer representanter att företräda oss i olika organ, i vilka viss handlingsfrihet finns. Inflytandet för medlemmar över en principiellt viktig fråga beror på var den väcks, när den väcks och hur den väcks.

Styrningen av Stockholms stadshusgrupp sker via representantskapet. Representantskapet kan dock ha olika roller och olika tyngd beroende på om vi är i majoritet eller opposition. I majoritet – när vi har ett mer direkt inflytande på styrningen av staden – så kan det upplevas som viktigare att strategiskt viktiga beslut förankras bredare bland medlemmarna.

För att tydliggöra kan man grovt tänka sig olika modeller eller utgångspunkter för medlemmarnas inflytande över kommunpolitiken uppdelat efter lågt, medel och högt inflytande för medlemmarna. Här nedan presenteras för- och nackdelar med dessa olika modeller.

Lågt inflytande:

Kommunpolitikerna bestämmer helt själva, utan chans för medlemmar att påverka. En medlem kan dock alltid kontakta politiker, men det finns inga formella kanaler för detta.

Medelinflytande:

Representantskap med en ledamot per förening. En mindre grupp som kan träffas oftare och ha tätare band till fullmäktige samt vara med och påverka beslut. Med mer regelbundna möten kan mer aktuella frågor avhandlas och politiskt känsliga frågor hanteras ”diskret”. Man kan även tänka sig ett representantskap där en liten grupp väljs ut att jobba tätare med stadshuset, tex AU eller en förhandlingsdelegation, eller ett ordföranderåd som röstar om förslag. Det senare förutsätter att ordföranden har

tid till detta och kan sätta sig in i frågorna. Fördelen är att man bygger på en naturlig och redan existerande informationskanal. Även Distriktsstyrelsen bör ha inflytande i en sådan här modell med tanke på att det är en så stor del av distriktet som berörs. Ytterligare en modell här kan sägas vara ett stort representantskap, som nu. Men det går då åt mycket tid och många engagerade personer till detta och det blir svårt att fatta snabba beslut om aktuella frågor som dyker upp mer oväntat – vilket de har en tendens att göra när man styr en kommun tillsammans med andra partier.

Högt inflytande:

Det kan arrangeras en separat del av distriktsårskonferensen alternativt en egen konferens som antar ett kommunpolitiskt program för staden som politikerna sedan arbetar efter.

Det kan hållas medlemsomröstningar där alla medlemmar direkt kan vara med och påverka beslut, tex via digitala plattformar. Digitala omröstningar kan genomföras relativt snabbt men det blir mindre dynamiskt om t.ex. fullmäktigegruppen förhandlar fram ett förslag på överenskommelse som medlemmarna får ta ställning till. Då blir det ju på sätt och vis också lågt inflytande. Naturligt att detta endast är aktuellt när vi kan sitta i majoritet eller ingå överenskommelser med en majoritet. Risker med detta förfarande är att känslig information från förhandlingar läcker ut och riskerar att förstöra det man vill uppnå då politik också är ett spel.

Sammanfattningsvis så ger högt inflytande mer arbete och lågt inflytande ger mindre arbetsbelastning, och någonstans behöver vi göra en avvägning vad vi ska lägga våra gemensamma resurser på.

En annan idé, som har dykt upp vid olika tillfällen, är att dela upp distriktet i två så får distriktsstyrelsen Stockholms stad utöva inflytande över Stockholm Stad, en representativ modell. De två distrikten kommer ha föreningar med mer likartade förutsättningar. Vi har betydligt starkare stöd i staden än i kranskommunerna och kanske kan kranskommunernas föreningar stärkas av att ha ett eget distrikt som prioriterar deras utmaningar? Å andra sidan skulle det då behövas en ny struktur för inflytande över regiongruppen från de båda distrikten den omfattar, förslagsvis genom samverkan mellan de två distriktsstyrelserna.

Inte helt oväntat finns det för- och nackdelar med samtliga modeller. Vi anser att våra förtroendevalda behöver ges utrymme, eller förtroende om man så vill, att på bästa sätt verka för att vi får igenom så mycket som möjligt av vår politik. Samtidigt behöver det finnas tydliga ramar för dem att förhålla sig till och kanaler för förankring och avstämning med medlemmarna.

Några förslag vi tycker det vore relevanta att beakta vidare:

Litet representantskap (en per förening) när vi är i opposition.

- Det är helt enkelt inte lika meningsfullt att ha en stor apparat kring detta när vi inte har majoritet. Även våra politiker kan ägna sig mer åt annat än det rent parlamentariskt arbete när vi är i opposition.

Kommunpolitisk valkonferens för Stockholms stad inför varje val.

- Tar fram våra viktigaste politiska frågor inför varje val i ett strategiskt program med tydliga huvudprioriteringar, konkreta frågor osv. Används i valarbetet men också av politikerna som vägledning. Sittande stadshusgrupp lägger grundförslag (eventuellt tillsammans med Distriktsstyrelse). Ombud, motioner osv som vid distriktsårskonferens, men bara för stadens föreningar.

Stort representantskap och/eller medlemsomröstningar när vi är i majoritet.

Medlemsomröstningar är att föredra pga mindre omständligt. Fullmäktigegruppen förhandlar utifrån den strategiska inriktningen valkonferensen angett. Medlemmarna får sedan ett skarpt förslag som de kan välja att godkänna eller förkasta. Nackdelen är att det blir mindre vardagligt inflytande utanför budgetprocessen, men detta vägs upp av att alla medlemmar kunnat vara med och motionera och besluta kring den politiska huvudinriktningen. För att möjliggöra mer inflytande för medlemmar och partiföreningar föreslås följande förslag för vidare utredning eller implementering av distriktsstyrelsen:

- ✓ Att ha ett tydligt fyraårshjul med utbildning och inledande arbete kring kommungruppens strategiska inriktning i början, samarbetsfrågor i mitten och förberedelse av kommunpolitiskt valprogram i slutet.
- ✓ Behandling av ett kommunpolitiskt program inför valet 2022. Representantskapet ges en ordinarie plats i kommungruppens valberedning
- ✓ De valberedningar som väljs för beredande av listor till region Stockholm och Stockholms stad får ett förlängt mandat att också bereda de första valen efter valet 2022

Medlemmars inflytande i strategiska beslut, partiet som helhet

Det finns en demokratisk grundstruktur i partiet som bygger på representativ demokrati där vi väljer ombud till högsta beslutande organet - Kongressen - som i sin tur väljer ledamöter att styra partiet mellan kongresserna - Partistyrelsen.

Utifrån de medlemsenkäter som Framtidskommissionen skickat ut verkar det finnas en ganska splittrad bild av vad som är "strategiskt viktiga frågor" (Distriktårskonferensens ordval) men vi har valt att tolka det som att det gäller exempelvis "gul knapp, röd knapp"-diskussionen från regeringsbildningen i januari 2019.

Vi har svårt att se hur en ny struktur för ökat medlemsinflytande ska kunna balanseras mot behovet av konfidentialitet och skyndsamhet i förhandlingar med andra partier. Vi upplever att det är just den funktionen vi valt partistyrelsen till att fylla. Att inrätta en form av parallell struktur för inflytande tror vi inte skulle öka demokratin, men göra det betydligt svårare att orientera sig interndemokratiskt i Vänsterpartiet. Det vore också en förändring oms gård utöver mandatet för ett enskilt distrikt.

Däremot tror vi att medlemmar mer aktivt kan nyttja de strukturer som redan finns. Distriktets politiska ledning står i löpande kontakt med partiet centralt i många frågor och företräder våra medlemmar i det. Våra förtroendevalda i partistyrelsen och i riksdagen är också tillgängliga för dialog och kommer på medlemsmöten, debatter eller liknande i den mån deras andra åtaganden tillåter. Samtliga ledamöters kontaktuppgifter finns på partiets hemsidor. Vi har dock fått bilden av att inte alla känner till hur pass tillgängliga våra företrädare är. Vi vill uppmuntra distriktsstyrelsen att i samband med partiföreningarnas årsmöten informera om att man - och hur man - kan komma i kontakt med företrädare i distriktet och partiet centralt.

Det bör också nämnas att partiet centralt inför viktigare politiska beslut inte sällan kontaktar de olika distriktsordförandena för att få besked om hur medlemmar runt om i landet ställer sig till den aktuella frågan. Även Storstockholmsdistriktet har ordförande- och gruppledarträffar regelbundet för att prata ihop oss över partiföreningsgränserna och föra fram synpunkter från medlemmar till distriktets ledning. Alla medlemmar i distriktet bör därför uppmanas att ha löpande kontakt med sina gruppledare eller partiföreningsordföranden i för dem viktiga frågor och i särskilt viktiga eller akuta frågor kontakta distriktets politiska ledning direkt.

Sammanfattning

Utöver två utredningar av medlemmars inflytande så innehåller rapporten närmare 50 rekommendationer, de flesta till distriktsstyrelsen men också en del till partiföreningarna. Eftersom vi själva vid flera tillfällen poängterar behovet av att prioritera så inser vi att såklart att det kan vara aktuellt med en sådan prioritering även av våra rekommendationer. Det tänker vi att det kommer ske dels i samband med att distriktsstyrelsen tar fram sitt förslag till verksamhetsplan, dels i distriktsårskonferensens behandling av den verksamhetsplanen. Det är viktigare att göra några få saker bra än att göra alla saker halvdant.

Vi lämnar med denna rapport över vårt arbete till distriktsstyrelsen att ta vidare på det sätt de finner lämpligt.

/Storstockholms Framtidskommission

Vänsterpartiet Storstockholm
www.storstockholm.vansterpartiet.se

